



ΣΥΝΟΨΗ

INT

2015

ΔΙΝΟΝΤΑΣ ΖΩΗ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΩΝ ΘΑΛΑΣΣΩΝ

Σε συνεργασία με



Front cover

A fisherman shows some of his catch in Mafamede, Mozambique, part of the Primeiras and Segundas Environmental Protection Area.

© WWF-US / James Morgan

The **Global Change Institute** (www.gci.uq.edu.au) is an Australian-based research institute that is focused on evidence-based solutions to global challenges such as food security, clean energy, sustainable water, and healthy oceans. Professor Hoegh-Guldberg also undertakes research on coral reef ecosystems and their response to rapid environmental change, which is supported primarily by the Australian Research Council (Canberra), National Oceanic and Atmospheric Administration (Washington, D.C.), Catlin Group (London), and Great Barrier Reef Foundation (Brisbane). He did not receive salary for writing this report.

The **Boston Consulting Group** (BCG) is a global management consulting firm and the world's leading advisor on business strategy. We partner with clients from the private, public, and not-for-profit sectors in all regions to identify their highest-value opportunities, address their most critical challenges, and transform their enterprises. Our customized approach combines deep insight into the dynamics of companies and markets with close collaboration at all levels of the client organization. This ensures that our clients achieve sustainable competitive advantage, build more capable organizations, and secure lasting results. Founded in 1963, BCG is a private company with 81 offices in 45 countries. For more information, please visit bcg.com

WWF is one of the world's largest and most experienced independent conservation organizations, with over 5 million supporters and a global network active in more than 100 countries.

WWF's mission is to stop the degradation of the planet's natural environment and to build a future in which humans live in harmony with nature, by conserving the world's biological diversity, ensuring that the use of renewable natural resources is sustainable, and promoting the reduction of pollution and wasteful consumption.

Lead author: Professor Ove Hoegh-Guldberg
*Global Change Institute, University of Queensland,
St Lucia, 4072, Australia*

The Boston Consulting Group: Douglas Beal, Taz Chaudhry.
Additional contributors: Hassan Elhaj, Amer Abdullat, Petra Etessy, Marty Smits

Editor-in-chief: John Tanzer

Managing editor: Paul Gamblin

Contributing editor: Valérie Burgener

A WWF International production

Printed by NCP SA, Switzerland

The designation of geographical entities in this report, and the presentation of the material, do not imply the expression of any opinion whatsoever on the part of WWF concerning the legal status of any country, territory, or area, or of its authorities, or concerning the delimitation of its frontiers or boundaries.

Published in April 2015 by WWF – World Wide Fund For Nature (Formerly World Wildlife Fund), Gland, Switzerland. Any reproduction in full or in part must mention the title, the lead author, and credit the above-mentioned publisher as the copyright owner.

© Text 2015 WWF. All rights reserved

ISBN 978-2-940529-20-9

The full report is available at: ocean.panda.org

Recommended citation: Hoegh-Guldberg, O. et al. 2015.
Reviving the Ocean Economy: the case for action - 2015.
WWF International, Gland, Switzerland., Geneva, 60 pp.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η Γη ξεχωρίζει από τους υπόλοιπους γνωστούς πλανήτες χάρη στην ύπαρξη θερμών και αλμυρών θαλασσών που καλύπτουν τα 2/3 της επιφάνειάς της.

Η αξία των θαλασσών για τον πλανήτη είναι ανεκτίμητη, ενώ έρχεται τώρα στο επίκεντρο, καθώς το μέλλον της ανθρωπότητας εξαρτάται περισσότερο από ποτέ από την υγεία των πολύτιμων αυτών οικοσυστημάτων και από τα αγαθά και τις υπηρεσίες που μας προσφέρουν.

Παρόλα αυτά, η ανεκτίμητη αυτή «πηγή ζωής» που μας τρέφει, εξισορροπεί το κλίμα και προσφέρει πολλαπλά οφέλη, δείχνει σοβαρά σημάδια υποβάθμισης. Η υγεία των θαλασσών επιδεινώνεται λόγω τοπικών πιέσεων, όπως η καταστροφή των οικοτόπων, η υπεραλίευση, η ρύπανση και λόγω παγκόσμιων φαινομένων, όπως οι ραγδαίες και χωρίς προηγούμενο αλλαγές στη θερμοκρασία και την οξύτητα των θαλασσών.

Η νέα έκθεση του WWF: «Δίνοντας ζωή στην οικονομία των θαλασσών» αναδεικνύει τι διακυβεύεται αν η κακή διαχείριση των πόρων των θαλασσών συνεχιστεί. Αναγνωρίζοντας πως η επιστήμη δεν επαρκεί ως κινητήριος δύναμη, συνδυάσαμε τα στοιχεία της σοβαρής περιβαλλοντικής υποβάθμισης με την οικονομική διάσταση των θαλασσών, καλώντας άμεσα σε δράση.

Σε συνεργασία με τον Καθηγητή Ove Hoegh-Guldberg και τους κορυφαίους συμβούλους από τη “The Boston Consulting Group”, το WWF ανέλυσε τις βασικές επιπτώσεις που οι ηγέτες του κόσμου θα πρέπει να λάβουν υπόψη, σύμφωνα με τις υπάρχουσες πολιτικές και πρακτικές. Τα αποτελέσματα περιγράφουν με σαφήνεια τα οικονομικά επιχειρήματα για την προστασία των θαλασσών. Η ποικιλία των αγαθών και των υπηρεσιών που προκύπτουν από το θαλάσσιο και το παράκτιο περιβάλλον μπορούν συντηρητικά να εκτιμηθούν σε 2,5 τρισεκατομμύρια δολάρια ετησίως, ενώ η συνολική αξία των θαλασσών είναι δεκαπλάσια. Αξίζει να τονιστεί πως πρόκειται για μια μετριοπαθή εκτίμηση, καθώς τα προϊόντα που δεν «παράγονται» από τις θάλασσες - όπως το πετρέλαιο, το φυσικό αέριο, η αιολική ενέργεια - δεν περιλαμβάνονται σε αυτή την εκτίμηση. Επίσης δεν περιλαμβάνονται σημαντικά άυλα στοιχεία, όπως ο ρόλος των θαλασσών στη ρύθμιση του κλίματος.



© WWF-US / James Morgan

Η έκθεση συνδυάζει τις πιο πρόσφατες αξιολογήσεις επιλεγμένων πόρων των θαλασσών, από τους πληθυσμούς ψαριών έως τα κοράλλια, και δείχνει πόσο γρήγορα φθίνουν. Για να αναβιωθεί η παραγωγική ικανότητα των θαλασσών πριν να είναι πολύ αργά, πρέπει να αναλάβουμε δράση άμεσα. Οι παρακάτω οκτώ προτεινόμενες δράσεις είναι εφικτές και εξίσου σημαντικές, ενώ προτείνουμε να δοθεί προτεραιότητα στις πρώτες τρεις για το 2015.

ΔΡΑΣΗ 1 Διασφάλιση της πρωτεύουσας θέσης της ανάκαμψης των θαλασσών στην μετά-2015 ατζέντα των Ηνωμένων Εθνών, συμπεριλαμβανομένων των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs - ΣΒΑ). Η ατζέντα θα αναδείξει πρακτικά βήματα στην πολιτική και θα καθοδηγήσει τις επενδύσεις για τη βιώσιμη ανάπτυξη για τα επόμενα δεκαπέντε χρόνια και μετέπειτα. Ο στόχος 14 των ΣΒΑ είναι αφιερωμένος στις θάλασσες, συγκεκριμένα: «Προστασία και βιώσιμη αξιοποίηση των ωκεανών, των θαλασσών και των θαλάσσιων πόρων για μία βιώσιμη ανάπτυξη». Οι δείκτες που αντιστοιχούν σε αυτόν τον στόχο πρέπει να απαντούν σε ζητήματα, όπως η καταστροφή οικοτόπων, η υπεραλίευση, η παράνομη αλιεία και η ρύπανση του θαλάσσιου περιβάλλοντος και οι λύσεις θα πρέπει να προκύψουν από ισότιμες και συμμετοχικές διαδικασίες. Αν επιτευχθούν τα παραπάνω, το έδαφος θα έχει προετοιμαστεί για διεθνή συντονισμένη και άνευ προηγουμένου δράση, που θα είναι βασικής σημασίας για να μπορέσουμε να κατευθυνθούμε προς ένα πιο βιώσιμο μέλλον.

ΔΡΑΣΗ 2 Αντιμετώπιση των προβλημάτων της αύξησης της θερμοκρασίας και της οξύνσης των θαλασσών. Πρέπει να αφουγκραστούμε την επιστήμη και να κάνουμε τις μεγάλες μειώσεις στις εκπομπές που θα αποτρέψουν την επικίνδυνη κλιματική αλλαγή. Είναι ζωτικής σημασίας να υπογραφεί μία αισιόδοξη διεθνής συμφωνία στο Παρίσι τον Δεκέμβριο του 2015 (COP21) που θα επιτρέψει την άμεση απεξάρτηση των οικονομιών και των κοινωνιών μας από τα ορυκτά καύσιμα. Αν δεν λύσουμε το πρόβλημα της κλιματικής αλλαγής, οι προσπάθειες για βιώσιμες πρακτικές για τις θάλασσες θα οπισθοδρομήσουν και σε κάποιες περιπτώσεις θα καταδικαστούν σε αποτυχία.

ΔΡΑΣΗ 3 Οι χώρες θα πρέπει να ανταποκριθούν έναντι των συμφωνημένων στόχων για την προστασία και την αποτελεσματική διαχείριση του 10% τουλάχιστον των παράκτιων και θαλάσσιων περιοχών ως το 2020, με αύξηση στο 30% έως το 2030. Αυτό δεν αφορά μόνο την έκταση των προστατευόμενων περιοχών, αλλά και την καθιέρωση αντιπροσωπευτικών δικτύων θαλάσσιων προστατευόμενων περιοχών που είναι υψίστης σημασίας για τη βιοποικιλότητα, την επισιτιστική ασφάλεια και την επιβίωση.

ΔΡΑΣΗ 4 Με το 61,3% των ιχθυαποθεμάτων πλήρως εκμεταλλευμένα και το 28,8% υπεραλιευμένα, εξαντλημένα ή σε ανάκαμψη, καθίσταται άμεση η ανάγκη για αναθεώρηση των πολιτικών ώστε να διασφαλίσουμε ότι η υπερεκμετάλλευση και η καταστροφή των ιχθυαποθεμάτων δεν θα συνεχιστεί και να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα της παράνομης αλιείας. Η προστασία των οικοτόπων και η αλιευτική διαχείριση πρέπει να συμβαδίζουν, έχοντας σαν στόχο τη βιώσιμη αλιεία.

ΔΡΑΣΗ 5 Δεδομένης της άνευ συνόρων φύσης των θαλασσών, χρειαζόμαστε κατάλληλους διεθνείς μηχανισμούς διαπραγμάτευσης και συνεργασίας για να διασφαλίσουμε τη βιώσιμη διαχείρισή τους. Ο σχηματισμός μιας «Μπλε Συμμαχίας» μεταξύ χωρών που νοιάζονται και επηρεάζονται από τη θάλασσα, θα προσφέρει έναν ηγετικό μηχανισμό και θα ετοιμάσει το έδαφος για ταχείες και ολοκληρωμένες παρεμβάσεις για τις θάλασσες. Μια τέτοια συμμαχία θα οικοδομούσε διεθνή βούληση, θα έτρεφε την παγκόσμια κοινή ευθύνη και την τεκμηριωμένη λήψη αποφάσεων που είναι σημαντική όσον αφορά στους πόρους των θαλασσών. Θα είναι επίσης σημαντική για την ίδρυση ενός παγκόσμιου ταμείου για την υποστήριξη των χωρών που έχουν λιγότερους πόρους και είναι πιο ευάλωτες στις επιπτώσεις της υποβάθμισης των θαλασσών.

ΔΡΑΣΗ 6 Άρτια δομημένες συνεργασίες δημοσίου - ιδιωτικού τομέα που λαμβάνουν υπόψη το «ευ ζην» των κοινοτήτων, των οικοσυστημάτων και των επιχειρήσεων, και έχουν τη δυνατότητα να φέρουν την επανάσταση στον τρόπο που οι τομείς συνεργάζονται βιώσιμα. Επιτρέποντας σε ένα τέτοιο δίκτυο συνεργασιών να μοιραστεί ιδέες, λύσεις και προτάσεις για βιώσιμες πρακτικές θα διασφαλιστεί ότι ακόμα και οι πιο φτωχές χώρες έχουν πρόσβαση στους απαραίτητους πόρους.

ΔΡΑΣΗ 7 Οι κοινότητες και οι χώρες θα πρέπει να αναπτύξουν ολοκληρωμένους, διαφανείς και δημόσιους απολογισμούς των οφελών, αγαθών και υπηρεσιών που οι θάλασσες παρέχουν. Η αποτίμηση των πόρων των θαλασσών είναι ζωτικής σημασίας για τη λήψη αποφάσεων.

ΔΡΑΣΗ 8 Ανάπτυξη μιας διεθνούς πλατφόρμας για την υποστήριξη και τη διάχυση της γνώσης για τις θάλασσες και λύσεων μέσω των οποίων τα προβλήματα μπορούν να γίνουν κατανοητά. Χρειαζόμαστε λύσεις και μεθοδολογίες που αξιολογούνται και εφαρμόζονται. Μια τέτοια πλατφόρμα θα πρέπει να είναι διεπιστημονική και ενημερωμένη με βιολογικά, κοινωνικά και οικονομικά δεδομένα.

Το WWF ένωσε την έρευνα και τα συμπεράσματα μιας κοινότητας ειδικών και συνδέει τα επιστημονικά αυτά στοιχεία με μια οικονομική πρόταση «κοινής λογικής» για δράση υπέρ της διαφύλαξης της αξίας των θαλασσών μας. Το μήνυμα είναι σαφές: Υποβαθμίζουμε τους πόρους των θαλασσών και ωθούμε την οικονομική τους ισορροπία σε επικίνδυνα επίπεδα, αν δεν ανταποκριθούμε σε αυτήν την κρίση ως διεθνής κοινότητα.

Οι οκτώ παραπάνω δράσεις μπορούν να προσφέρουν ένα βιώσιμο μέλλον για τα εκατοντάδες εκατομμύρια ανθρώπων που εξαρτώνται από τις θάλασσες για την τροφή και το εισόδημά τους και για όλη την ανθρωπότητα που έχει ανάγκη από έναν υγιή πλανήτη.

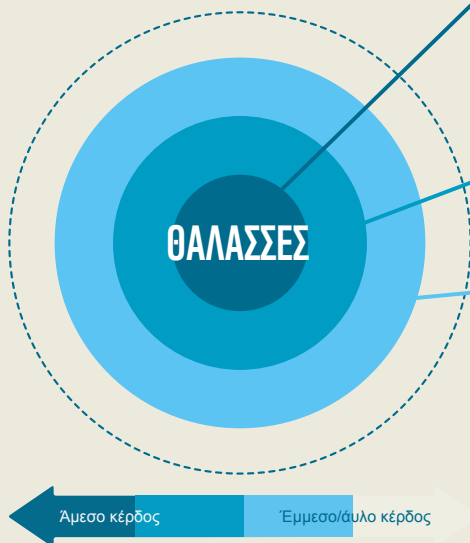


© WWF-US / James Morgan

ΑΞΙΑ ΤΩΝ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΠΟΡΩΝ

1 - ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΑΞΙΑ ΤΩΝ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΠΟΡΩΝ

Οι θάλασσες παρέχουν τροφή, τουριστικές υπηρεσίες, προστασία των ακτών και πολλά περισσότερα.



ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ & ΠΟΡΟΙ

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΑ

Έσοδα που προέρχονται από τις θάλασσες:



Αλιεία



Τροπική παράκτια βλάστηση



Κοραλλιογενείς υφάλι



Ποσειδωνία

\$ **6.9**τρίς

Εμπόριο και μεταφορές:



Θαλάσσιοι δίαυλοι

\$ **5.2**τρίς

Άλλοι πόροι:



Παραγωγική αλτογραμμή

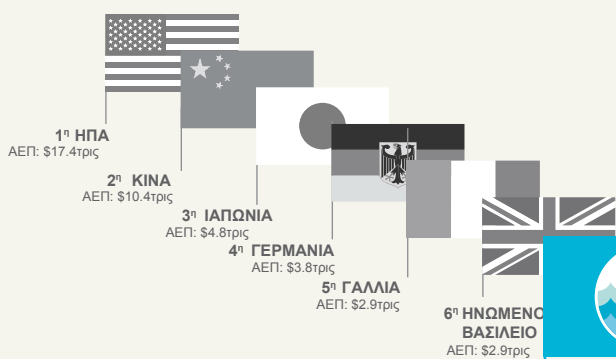
\$ **7.8**τρίς



Απορρόφηση διοξειδίου του άνθρακα

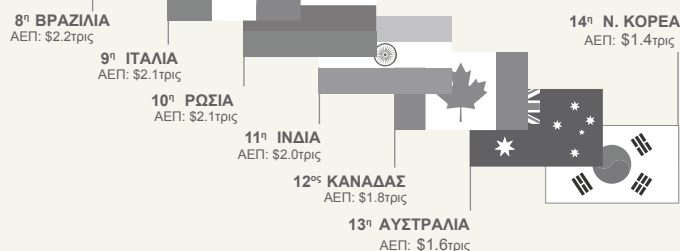
\$ **4.3**τρίς

2 - ΕΤΗΣΙΟ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟ ΘΑΛΑΣΣΙΟ ΠΡΟΪΟΝ



7^η ΘΑΛΑΣΣΑ
\$ **2.5**τρίς

Το «ετήσιο ακαθάριστο θαλάσσιο προϊόν», το αντίστοιχο ΑΕΠ μιας χώρας, θα κατέτασσε τη θάλασσα ως την έβδομη μεγαλύτερη οικονομία του κόσμου.



\$24 τρις

Η αξία των θαλασσών υπολογίζεται σε πάνω από 24 τρισεκατομμύρια δολάρια. Η πραγματική αξία τους όμως είναι πιθανό να είναι πολύ υψηλότερη αφού πολλές οικοσυστημικές υπηρεσίες είναι δύσκολο να αποτιμηθούν.

Η αξία των θαλασσών είναι μεγαλύτερη από πολλά κρατικά ταμεία ανά τον κόσμο.

♦ **\$893 δις**
ΝΟΡΒΗΓΙΑ

Συνταξιοδοτικό Ταμείο

♦ **\$773 δις**
ΑΜΠΟΥ ΝΤΑΜΠΙ

Πρόγραμμα Επενδύσεων

♦ **\$757 δις**
ΣΑΟΥΔΙΚΗ ΑΡΑΒΙΑ

Κεντρική Τράπεζα

♦ **\$653 δις**
ΚΙΝΑ

Αποθέματα ξένου συναλλάγματος

3 - ΕΤΗΣΙΟ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟ ΘΑΛΑΣΣΙΟ ΠΡΟΪΟΝ



Μια παραγωγική θαλάσσια οικονομία απαιτεί υγιείς θάλασσες.

Το ακαθάριστο θαλάσσιο προϊόν είναι η ετήσια οικονομική αξία των θαλασσών. Περισσότερα από τα δύο τρίτα του ακαθάριστου θαλάσσιου προϊόντος εξαρτώνται από υγιείς θαλάσσιους πόρους.

Analysis for this section is provided by:

BCG
THE BOSTON CONSULTING GROUP

© The Boston Consulting Group, Inc. All rights reserved.

For more information on the BCG methodology, please visit: ocean.panda.org

ΠΟΡΟΙ ΠΟΥ ΔΕΝ ΑΠΟΔΙΔΟΥΝ: Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΩΝ ΘΑΛΑΣΣΩΝ ΣΕ ΥΦΕΣΗ



Η ΥΦΕΣΗ ΤΗΣ ΑΛΙΕΙΑΣ



90% ΤΩΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΝ
ΙΧΘΥΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΕΙΝΑΙ
ΥΠΕΡΑΛΙΕΥΜΕΝΑ Η ΠΛΗΡΩΣ
ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΜΕΝΑ



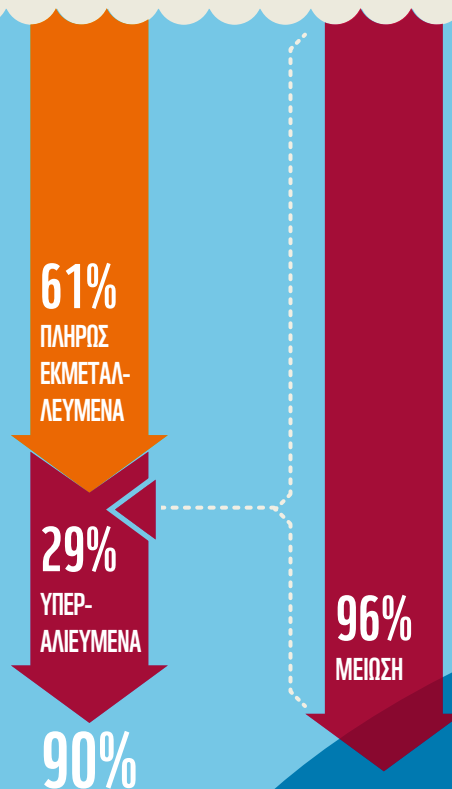
Ο ΕΡΥΘΡΟΣ ΤΟΝΟΣ ΤΟΥ
ΕΙΡΗΝΙΚΟΥ ΕΧΕΙ ΜΕΙΩΘΕΙ
ΚΑΤΑ 96% ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟΝ
ΠΛΗΘΥΣΜΟ ΠΡΙΝ ΞΕΚΙΝΗΣΕΙ
Η ΑΛΙΕΙΑ ΤΟΥ

Καθώς οι φυσικοί πόροι υπο-
βαθμίζονται, οι θάλασσες
χάνουν την ικανότητά τους να
προσφέρουν τροφή και βιοπο-
ρισμό σε εκατοντάδες εκατομ-
μύρια ανθρώπους.

Οι πτωτικές τάσεις είναι από-
τομες και αντανακλούν σημα-
ντικότερες αλλαγές στην
αφθονία, την ποικιλία και τη
διαφορετικότητα των ειδών,
καθώς και την έκταση των
οικοτόπων, σε χρονικό διάστη-
μα μικρότερο από το προσδό-
κιμο της ανθρώπινης ζωής.

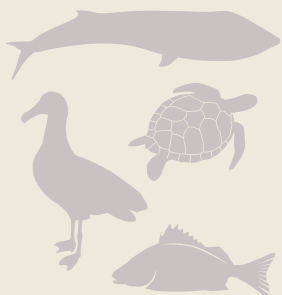
Πηγή:

FAO 2014, ISC 2012, WWF/ZSL 2014, Hoegh-Guldberg 1999,
Hoegh-Guldberg et al. 2007, Waycott et al. 2009, UNEP 2014.



ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΕΙΔΩΝ

ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ



Ο ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΟΥ ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΖΩΝΤΑΝΟΥ ΠΛΑΝΗΤΗ* ΔΕΙΧΝΕΙ ΜΙΑ ΜΕΙΩΣΗ 39% ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1970 ΚΑΙ 2010

* Ο Δείκτης του Θαλάσσιου Ζωντανού Πλανήτη αποτυπώνει την κατάσταση της παγκόσμιας βιοποικιλότητας, βασισμένος σε τάσεις περισσότερων από 900 θαλάσσια είδη θηλαστικών, πουλιών, ερπετών και ψαριών.

39%

Ο ΡΥΘΜΟΣ ΑΠΟΨΙΛΩΣΗΣ ΤΗΣ ΤΡΟΠΙΚΗΣ ΠΑΡΑΚΤΙΑΣ ΒΛΑΣΤΗΣΗΣ ΥΠΕΡΒΑΙΝΕΙ ΑΚΟΜΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΩΛΕΙΑ ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ ΚΑΤΑ 3-5 ΦΟΡΕΣ

3-5x



50% ΤΩΝ ΚΟΡΑΛΛΙΩΝ ΤΟΥ ΠΛΑΝΗΤΗ ΕΧΟΥΝ ΕΞΑΦΑΝΙΣΤΕΙ



ΣΧΕΔΟΝ 1/3 ΤΩΝ ΥΠΟΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΛΙΒΑΔΕΙΩΝ ΕΧΟΥΝ ΕΞΑΦΑΝΙΣΤΕΙ

29%

50%

2050

ΜΕ ΤΟΥΣ ΣΗΜΕΡΙΝΟΥΣ ΡΥΘΜΟΥΣ ΑΝΟΔΟΥ ΤΗΣ ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑΣ, ΟΙ ΚΟΡΑΛΛΙΟΓΕΝΕΙΣ ΥΦΑΛΟΙ ΘΑ ΕΧΟΥΝ ΕΞΑΦΑΝΙΣΤΕΙ ΕΩΣ ΤΟ 2050

Η θάλασσα σε αριθμούς

2/3

Τα δύο τρίτα από τα βασικά αγαθά και υπηρεσίες που παράγουν οι θάλασσες προϋποθέτουν ένα υγιές θαλάσσιο περιβάλλον.

\$24ΤΡΙΣ.

Η συνολική αξία των βασικών θαλάσσιων πόρων ξεπερνά τα 24 τρισεκατομμύρια δολάρια.

2050

Με τους σημερινούς ρυθμούς ανόδου της θερμοκρασίας, οι κοραλλιογενείς ύφαλοι θα έχουν εξαφανιστεί έως το 2050.

7^η

Βάσει του «ετήσιου ακαθάριστου θαλάσσιου προϊόντος», οι θάλασσες είναι η 7^η μεγαλύτερη οικονομία του κόσμου.

100%
ΑΝΑΚΥΚΛΩΜΕΝΟ



Ο σκοπός του WWF

είναι να σταματήσει την υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος του πλανήτη οικοδομώντας ένα μέλλον όπου φύση και άνθρωπος συνυπάρχουν αρμονικά.

panda.org

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΕ
ΤΙΣ ΘΑΛΑΣΣΕΣ ΜΑΣ

